

### **Recenzja rozprawy doktorskiej oraz dorobku artystycznego**

Pani mgr Zuzanny Krasuskiej

sporządzona w związku z postępowaniem o nadanie stopnia naukowego doktora w dziedzinie sztuki plastyczne, w dyscyplinie sztuki projektowe, wszczętym przez Radę Wydziału Wzornictwa i Architektury Wnętrz Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi.

Tytuł rozprawy doktorskiej:

**„Na granicy wnętrza i architektury. Wzajemne przenikanie się form strukturalnych”.**

Promotor pracy: dr hab. Andrzej Wachowicz, prof. ASP

Podstawa prawna recenzji.

- Ustawa z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki ( Dz. U. Nr 65, poz. 595) ze zmianami z dn. 11 lipca 2014 roku

- Uchwała nr. 68 -2018 / 2019 Rady Wydziału WiAW ASP w Łodzi z dnia 6.02.2019 r. o powołaniu do pełnienia funkcji recenzenta w przewodzie doktorskim

#### **Przedstawione dokumenty:**

1. Podanie o wszczęcie przewodu doktorskiego
2. Kwestionariusz osobowy
3. Koncepcja pracy doktorskiej (2016 r.)
4. Opinia Promotora
5. Opinia dotycząca praktyki dydaktycznej
6. Kopia świadectwa ukończenia studiów podyplomowych w zakresie Kształcenie plastyczne w ASP w Warszawie
7. Kopia dowodu osobistego
8. Wykaz-Dorobek zawodowy i Publikacje

#### **Przedstawione do oceny materiały (w formie elektronicznej i papierowej):**

1. Portfolio (czerwiec 2016 r.)
2. Rozprawa doktorska: *Na granicy wnętrza i architektury. Wzajemne przenikanie się form strukturalnych*

#### **I. Dane doktorantki**

Pani Zuzanna Krasuska jest absolwentką Wydziału Architektury Wnętrz warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych. Dyplomową pracę magisterską przygotowaną w Pracowni Projektowania Wystaw pod kierunkiem prof. Henryki Noskiewicz-Gałązki obroniła w 2008 roku. Dodatkowo w macierzystej uczelni ukończyła trzy-semestralne studium podyplomowe w zakresie Kształcenia plastycznego, a w latach 2014-2015 odbyła praktykę pedagogiczną w Polsko-Japońskiej Akademii Technik Komputerowych, jako asystentka dr hab. Andrzeja Wachowicza.

W roku 2015 rozpoczęła kurs Doktoranckich Studiów Środowiskowych w Akademii Sztuk Pięknych im. Wł. Strzemińskiego w Łodzi.

Od roku 2008 działa samodzielnie w obszarze architektury wnętrz, prowadząc Pracownię Projektową o nazwie *Tandem Design*. Od roku 2015 jest związana z warszawskim średnim szkolnictwem artystycznym. W Zespole Państwowych Szkół Plastycznych przy ul. Smoczej 6 w Warszawie, szkole, której też jest absolwentką prowadzi zajęcia w zakresie specjalizacji - aranżacja wnętrz.

## **II. Osiągnięcia twórcze**

---

Działalność twórcza Pani Zuzanny to projekty wnętrz mieszkalnych dla inwestorów prywatnych, realizowane z nadzorem autorskim. W Portfolio zostało przedstawionych 12 zrealizowanych projektów wnętrz domów i mieszkań oraz cztery projekty koncepcyjne w trakcie realizacji (obecnie już zrealizowane). Prezentację uzupełniają publikacje w czasopiśmie branżowym typu Living Room, M jak mieszkanie i Cztery kąty, dzięki którym firma Pani Zuzanny jest rozpoznawalna na rynku wnętrzarskim.

Przedstawione w dokumentacji prace projektowe i realizacje reprezentują dobry poziom warsztatowy, są poprawne funkcjonalnie i stylistycznie wpisują się we współczesne trendy projektowania wnętrz mieszkalnych. Autorka szanując potrzeby użytkownika w każdym projektowanym wnętrzu próbuje przeprowadzić jakąś wyjątkową dla siebie ideę - detal, kolor, faktury, oryginalny materiał lub mebel. Z przedstawionych realizacji dla mnie wyróżniają się oszczędne w doborze środków wyrazu: „Mikroprzestrzeń” - małe mieszkanie na Ursynowie i „Studencka baza” oraz mieszkanie „Kolorы drewna”.

## **III. Rozprawa doktorska**

---

Przedstawiona rozprawa doktorska jest prawidłowo skonstruowana, napisana poprawnym językiem i bogato ilustrowana. Zawiera: wstęp, cztery obszernie rozdziały i zakończenie. Tekst uzupełniają przypisy, na końcu została zamieszczona bibliografia (33 źródła piśmiennicze, 4 źródła internetowe) oraz spis ilustracji. (źródła ilustracji podano bezpośrednio w tekście)

Tytuł pracy „Na granicy wnętrza i architektury” dość szeroko określa obszar zainteresowań i rozważań doktorantki.

We wstępie rozprawy zostaje zdefiniowany cel pracy, którym jest poszukiwanie współczesnego strukturalnego detalu architektonicznego oraz teza o konieczności nawiązania do form przeszłych z podkreśleniem wartości kulturowych tych poszukiwań. Poznajemy też obszar badań i analiz - architekturę Łodzi, a w szczególności elewacje łódzkich kamienic powstałe w granicach czasowych 1823 – 1914.

Rozdziały pierwszy i drugi pracy omawiają definicje w ujęciu historycznym i terytorialnym oraz zapis ewolucji w postrzeganiu dekoracji od starożytności do czasów współczesnych. Bazując na źródłach jak np. *Zmysł porządku. O Psychologii sztuki dekoracyjnej Ernsta Gombricha* i *Życie form* Henri Josepha Focillona doktorantka omawia proces przekształceń form ornamentów od autonomicznej kreacji w wyobraźni artysty do uznania go za kanon w sztuce. Zwraca też uwagę na wpływ narzędzia i materiału na rozwój formy.

Omówienie trendów stylistycznych architektury XX wieku poprzez postmodernizm, architekturę hi-tech, metabolizm z kręgów Kenzo Tange, doprowadza do czasów współczesnych, problemów projektowania parametrycznego oraz form strukturalnych we współczesnej architekturze. Według doktorantki traktowanie detalu, jako elementu struktury prezentuje współczesny model myślowy i wpisuje się w bieżący nurt kreowania architektury.

W kontekście nurtu Free Form Design (projektowanie „od powłoki do konstrukcji”) potwierdza się postawa twórcza doktorantki z refleksją o konieczności odniesień do przeszłości, jako bazy do poszukiwań. Tu też Pani Zuzanna precyzuje cel pracy - stworzenie modularnej, rytmicznej kompozycji przestrzennej, pożytecznej w projektowaniu zarówno wnętrz jak i architektury.

Rozdział trzeci rozprawy, dla mnie najciekawszy to opis procesu „twórczo-badawczego”, poprowadzonego od zamysłu, pierwszych szkiców do modelowania w sposób tradycyjny i cyfrowy. W swoich analizach doktorantka skupia się na ornamentyce roślinnej (liść akantu, kasztanowiec, lotos i liść palmowy) i zasadach postrzegania form dekoracyjnych w wymiarze psychologii (postrzeganie krawędzi, figura a tło, reifikacja, efekt działania linii falistej, symetria obrotowa itd.).

Proces twórczy ewoluuje dość daleko od pierwotnych inspiracji. Efektem pracy są wielokątne moduły przestrzenne, dwa główne i trzy uzupełniające. Pochylenie płaszczyzn i podkreślenie ostrych krawędzi daje ciekawą grę światła (krawędzie to moim zdaniem jedyne czytelne nawiązanie do bazowych motywów roślinnych). Moduły dają możliwość tworzenia różnych układów reliefowych, które autorka implikuje, jako elementy wnętrza i elewacji budynku oraz jako tworzywo do budowania przegród pomiędzy wnętrzem i zewnątrz.

Rozdział czwarty, zatytułowany „Badania możliwości detalu w oparciu o studium architektury.” to opis eksperymentalnego zastosowania nowego produktu w procesie rewitalizacji łódzkiej zdegradowanej tkanki miejskiej.

Do sprawdzenia swoich dokonań badawczych doktorantka wybiera ulicę Włókienniczą dawną Kamienną, zaprojektowaną w całości przez arch. Hilarego Majewskiego. Obszar pomiędzy ulicami: Wschodnią i Rewolucji 1905, Kilińskiego i Jaracza objęty miejskim programem rewitalizacji. Wybrana przez doktorantkę kamienica pod numerem 20, jest kanwą autorskiej koncepcji rewitalizacji, z nowym, komercyjnym programem użytkowym i nową koncepcją bryły budynku. Powstały projekt jest poprawny funkcjonalnie z drobnymi błędami w obszarze przestrzeni sanitarnych i przepisów ochrony przeciwpożarowej.

Koncepcja elewacji bazuje na kontraście XIX wiecznych poziomych układów kompozycyjnych z rozwiązaniami współczesnymi - asymetrycznymi i dynamicznymi.

Wychylony, kryjący balkony ryzalit, pokryty „strukturalną skórą” to rozwiązanie odważne i malownicze, ale dla mnie kontrowersyjne znaczeniowo, zaburza hierarchię elementów fasady kamienicy. Klasyczne rozwiązanie, którym jest podkreślenie w elewacji głównego wejścia do budynku, zastąpiono tu podkreśleniem wjazdu do garażu podziemnego na zaledwie cztery samochody i sześć rowerów. Wejście główne „ginie” w rytmie szklanych otworów parteru. Za to wnętrza są nowoczesne, jednorodne i konsekwentne. Białe, gdzie jedynymi akcentami są plamy czerni podłogi i ścian są łatwym tłem dla form strukturalnych. Autorskie formy strukturalne zastosowano w przestrzeniach komunikacji, holach i klatkach schodowych i toaletach.

#### **IV. Dydaktyka**

---

Według opinii promotora pani Zuzanna doskonale pełniła obowiązki jego asystentki w czasie praktyk w Pracowni Projektowania Architektonicznego Studiów Niestacjonarnych na Kierunku Architektura Wnętrz Polsko-Japońskiej Akademii Technik Komputerowych w Warszawie; charakteryzując się dużą wrażliwością, profesjonalizmem i życzliwością w stosunku do studentów.

Szkoda, że dokumentacji nie przedstawiono prac projektowych prowadzonych przez p. Zuzannę z uczniami w Zespole Szkół Plastycznych gdzie pracuje. Wydaje się, że ciekawie dopełniłoby to sylwetkę doktorantki.

#### **Konkluzja :**

---

Pani Zuzanna Krasuska jest młodą, uzdolnioną projektantką, działającą twórczo w obszarze architektury wnętrz. Przedstawione w dokumentacji projekty i realizacje reprezentują dobry poziom warsztatowy, są poprawne funkcjonalnie i stylistycznie wpisują się we współczesne trendy projektowania wnętrz mieszkalnych. Autorka szanując potrzeby użytkownika w każdym projektowanym wnętrzu próbuje przeprowadzić jakąś wyjątkową dla siebie ideę - kolor, faktury oryginalny materiał lub mebel. Drugim nurtem działalności jest dla Pani Zuzanny dydaktyka.

Absolwentka studium pedagogicznego warszawskiej ASP od roku 2015 pracuje, jako pedagog w Zespole Państwowych Szkół Plastycznych przy ul. Smoczej 6 w Warszawie, prowadząc zajęcia w zakresie specjalizacji – aranżacja wnętrz, specjalności - aranżacja przestrzeni.

Przedstawiona rozprawa doktorska jest skonstruowana prawidłowo i bogato ilustrowana.

W swojej zawartości merytorycznej zawiera kilka części: studium historyczno-analityczne ornamentu i form strukturalnych w architekturze, dokumentację procesu badawczego i jego wyniki oraz

interpretację i implikację otrzymanych wyników w realną architekturę i architekturę wnętrz. Pomimo, że tytuł pracy „ Na granicy wnętrza i architektury. Wzajemne przenikanie się form strukturalnych” dość szeroko określa obszar zainteresowań doktorantki, jednak „głównym bohaterem rozprawy” jest tu detal architektoniczny i jego formy dekoracyjne bazujące na ornamentach. Autorka definiuje procesy powstawania ornamentu i cykliczność jego zmian na przestrzeni wieków, aż do współczesności, opisuje też psychologiczne aspekty jego postrzegania.

W rozważaniach szczegółowych koncentruje się jedynie na ornamentyce wywodzącej się od form roślinnych i zawęża obszar badawczy do architektury centrum miasta Łodzi, analizując budowle (głównie kamienice) powstałe w okresie od założenia miasta do roku 1914.

Teoretyczną część pracy dopełnia składająca się z dwóch części część projektowa.

Pierwsza część to dokumentacja procesu tworzenia nowego, unikatowego detalu, przeprowadzona od studium z natury, poprzez próby parametryczne do ostatecznych form rzeźbiarskich w skali 1:1.

W części drugiej projektowane formy doktorantka multiplikuje w układy strukturalne, a następnie implikuje, jako elementy wnętrz oraz fasady wybranego budynku. Wybiera budynek przy dawnej ulicy Kamiennej (obecnie Włókienniczej) w zdegradowanej tkance, objętej miejskim programem rewitalizacji. Autorski projekt rewitalizacji zewnątrz i wnętrza budynku inspirowany twórczością Ryszarda Meiera i jego fascynacji bielą jest oszczędny formalnie i kolorystycznie. Wpisuje się w aktualny obecnie nurt rewitalizacji przestrzeni miejskich, podnosi walory estetyczne i funkcjonalne tej przestrzeni.

Reasumując, przedstawiony dorobek artystyczny zapowiada kreatywnego i pracowitego projektanta, a rozprawa doktorska spełnia wymogi formalne rozprawy doktorskiej, jest oryginalna i interesująca. Pokazuje fascynację architekturą dawną, dziewiętnastowiecznym detalem łódzkiej zabudowy miejskiej i dokumentuje ciekawy proces kreacji współczesnego modularnego detalu. Upoważnia mnie to do poparcia wniosku Rady Wydziału Wzornictwa i Architektury Wnętrz Akademii Sztuk Pięknych im. Wł. Strzemińskiego w Łodzi o nadanie Pani Zuzannie Krasuskiej stopnia naukowego doktora w dziedzinie sztuki plastycznej, w dyscyplinie sztuki projektowe.

Z poważaniem dr hab. Joanna Walendzik-Stefańska, prof. ASP w Warszawie